4. A negatív visszacsatolás

- 1. Adja meg egy C(s) soros szabályozóból és egy P(s) szabályozott szakaszból álló, mereven, negatívan visszacsatolt rendszer blokkvázlatát! Az ábrán jelölje be a zárt kör jeleit és tüntesse fel zavarójeleket és a mérési zajt is!
- 2. Mi a különbség az egy szabadságfokú (*1DOF*) és a két szabadságfokú (*2DOF*) visszacsatolt rendszer között?
- 3. Sorolja fel a negatívan visszacsatolt körök alapvető tulajdonságait!
- 4. A 4.4 ábra alapján írja fel a kimenőjelre, a hibajelre és a beavatkozójelre vonatkozó átviteli függvényeket!
- 5. Definiálja az érzékenységi és kiegészítő érzékenységi függvényt? Megfelelő tervezés esetén milyen értéket kell megközelíteni ezeknek a függvényeknek?
- 6. Legyen L(s) a felnyitott kör átviteli függvényének (más szóval a hurokátviteli függvénynek) általános időállandós alakja. Írja fel $\lim_{s\to 0} \{L(s)\}$ értékét!
- 7. Mi a szabályozás típusszáma?
- 8. Merev visszacsatolás esetén származtassa a hibajel állandósult értékét az *i*=0,1,2 típuszámokra egységugrás, sebességugrás és gyorsulásugrás esetén!
- 9. Mi a metszési (vágási) körfrekvencia?
- 10. Merev visszacsatolást feltételezve írja fel a zárt rendszer kiegészítő érzékenységi függvényének közelítő értékét a hurokátviteli függvény segítségével! Tipikus, eső jellegű $\left|L(j\omega)\right|$ karakterisztika mellett vázolja fel a zárt kör kiegészítő érzékenységi függvényének abszolút érték függvényét!
- 11. Milyen közelítő összefüggés adható a szabályozási időre (beállási idő) a metszési körfrekvencia segítségével?
- 12. A zárt rendszer frekvenciafüggvényét $T(j\omega) = \frac{L(j\omega)}{1 + L(j\omega)} = M(\omega)e^{j\alpha(\omega)}$ alakban felírva mutassa meg, hogy a zárt rendszer azonos amplitúdójú pontjai egy körön helyezkednek el a komplex számsíkon!
- 13. Vázoljon fel néhány $M-\alpha$ görbét a komplex számsíkon az M=1, M>1 és M<1 tartományokban!
- 14. Egy adott hurokátviteli függvény esetén mi határozza meg a zárt rendszer frekvenciafüggvénye $M(\omega)$ abszolút értékének maximumát (M_{max}) ?
- 15. Mi a sávszélesség?
- 16. Milyen összefüggés van $M_{\rm max}$ és a zárt rendszer átmeneti függvényének maximuma között?

17. Adja meg
$$\frac{\Delta T(s)}{T(s)}$$
 értékét, ha $T(s) = \frac{C(s)P(s)}{1+C(s)P(s)}$ és $P(s) = P_0(s) + \Delta P(s)$ soros szabályozóból és egy $P(s)$ szabályozott szakaszból álló, mereven, negatívan visszacsatolt rendszer?

18. Mi az érzékenységi függvény és mit mutat meg?

- 19. Merev visszacsatolást feltételezve, tipikus, eső jellegű $|L(j\omega)|$ karakterisztika mellett vázolja fel a zárt kör érzékenységi függvényének abszolút értékét!
- 20. Befolyásolhatják-e a visszacsatolásban lévő tag paraméterváltozásai az eredő rendszer tulajdonságait?
- 21. Ismertesse egy zárt szabályozási körrel szemben támasztott követelményeket!
- 22. Mi a felfutási idő?
- 23. Hogyan definiáljuk a lineáris illetve négyzetes hibaterületet?
- 24. Adja meg a lineáris hibaterület értékét aperiodikus jellegű T(s) átviteli függvény esetén!
- 25. Milyen összefüggés áll fenn a lineáris hibaterület és a hibajel LAPLACE transzformáltjának s = 0 helyen felvett értéke között?
- 26. Definiálja a T_e egyenértékű időkésést!
- 27. Vázolja fel a zavarkompenzációs szabályozás hatásvázlatát! Mi a feltétele a zavarkompenzáció alkalmazhatóságának? Mekkora a zavarkompenzációs függvény ideális értéke?
- 28. Mutassa be a kaszkád szabályozás hatásvázlatát!
- 29. Vázoljon fel egy visszacsatolásos kompenzációt megvalósító zárt szabályozási kört!